

**Střední odborná škola elektrotechnická, Centrum odborné přípravy
Zvolenovská 537, Hluboká nad Vltavou**

Využití ICT pro rozvoj klíčových kompetencí

CZ.1.07/1.5.00/34.0448

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.5.00/34.0448

Digitální učební materiál

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0448
Číslo materiálu	ICT-SZ2-2/14 České stavovské postání a třicetiletá válka II
Název školy	Střední odborná škola elektrotechnická, Centrum odborné přípravy, Zvolenovská 537, Hluboká nad Vltavou
Autor	Mgr. Alena Kotulová
Tématický celek	Dějepis
Ročník	1. a 2. Ročník SOŠ
Datum tvorby	V. 2013
Anotace	Prezentace s výkladem
Metodický pokyn	Žáci si zopakují pojmy a fakta z období českého stavovského povstání a třicetileté války

**Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora
CZ.1.07/1.5.00/34.0448**

ČESKÉ STAVOVSKÉ POVSTÁNÍ A POČÁTEK 30LETÉ VÁLKY

České stavovské povstání a počátek 30leté války

- R. 1517 Evropa - reformační hnutí, které usilovalo o nápravu církevních poměrů
- Zakladatel – německý kazatel **Martin LUTHER** – rozšíření reformace se rozšířilo do většiny evropských zemí včetně českých zemí →
- R. 1575 vytvořila **česká nekatolická šlechta** svůj **náboženský program – Českou konfesi** (spojení různých nekatolických proudů – kališníků, luteránů, českých bratří)
- 1. pokus katolické církve zastavit reformační hnutí - **Tridentský koncil** v pol. 16. st.
- **Nástup rekatolizačních snah** - snah o obnovení rozhodujícího vlivu katolické církve
- Vyvrcholení střetu mezi katolicismem a reformačním hnutím - **30letá válka 1618-1648**
- Fakticky šlo o mocenský zápas mezi Habsburky - usilovali o prosazení svého panovnického absolutismu a katolicismu v Evropě (podporoval je papež, Polsko a německá katolická knížectví v čele s Bavorskem sdružená v tzv. Katolické lize) x
- Protihabsburská koalice protestantských zemí (Anglie, Francie, Nizozemí, Dánsko, Švédsko, německá protestantská knížectví v čele s Fridrichem Falckým sdružená v Protestantské unii, česká a uherská nekatolická šlechta)

České stavovské povstání a počátek 30leté války

- 1. fázi 30leté války: **válka česká – české stavovské protihabsburské povstání v letech 1618-20**
- Situace před povstáním: za vlády císaře Rudolfa II. (1576-1611) vydán r. 1609 pod tlakem české nekatolické šlechty tzv. **Majestát - zákon povolující náboženskou svobodu v českých zemích** – šlo o nejdemokratičtější náboženský zákon tehdejší Evropy (vztahoval se i na poddané) → 85% obyvatelstva českých zemí - nekatolíci
- Za vlády Rudolfa II. působila na jeho dvoře v Praze řada vědců a umělců, např. dánský astronom Tycho de Brahe, německý astronom Johanes Kepler, český astronom a botanik Tadeáš Hájek z Hájku, anatom Jan Jesenius (rektor pražské univerzity, provedl 1. veřejnou pitvu u nás), italský architekt Giovanni Filippi (postavil Matyášovu bránu, hl. vstup do Pražského hradu)

České stavovské povstání a počátek 30leté války

- Za vlády Rudolfova bratra **Matyáše (1611-1619)** a jeho následníka **Ferdinanda II. (1619)** – **porušování Rudolfova Majestátu** (*nekatolíci diskriminováni*) →
- Odpor českých nekatolických stavů (šlechty, měšťanstva) české stavovské protihabsburské povstání →
- Počátek povstání tzv. **2. pražská defenestrace** v květnu 1618 (představitelé českých stavů svrhli z oken Pražského hradu královské místodržící Viléma Slavatu a Jaroslava Bořitu z Martinic i jejich písaře Fabricia) →
- Zástupci české nekatolické šlechty a měst vytvořili **českou stavovskou vládu 30 direktorů**

Matyáš (1611 – 1619)

Ferdinand II.

České stavovské povstání a počátek 30leté války

- R.1619 z českého trůnu sesazen Ferdinand II. Habsburský
- Na sněmu zemí Koruny české novým českým králem zvolen **Fridrich Falcký** - vůdce německých protestantských stavů (označován jako český zimní král - protože vládl jen v l. 1619-1620)
- Vyhlášena **Konfederace zemí Koruny české** (5 rovnoprávných zemí - Čechy, Morava, Slezsko, Horní a Dolní Lužice)
- České stavovské povstání bylo svými nositeli (nekatolická šlechta a měšťanstvo) z obav před lidovým protifeudálním povstáním **úmyslně izolováno od širokých lidových vrstev** a nepodařilo se také získat očekávanou podporu evropských protestantských zemí (Anglie, Nizozemí, Francie), neboť pro ně byly české země příliš okrajové, nevýznamné

České stavovské povstání a počátek 30leté války

- **8. 11. 1620** porážka českého stavovského vojska (v čele Jindřich Matyáš Thurn) habsburským vojskem a vojskem německé Katolické ligy v **bitvě na Bílé hoře** u Prahy
- Český král Fridrich Falcký uprchl z Čech, českým králem opět Ferdinand II. Habsburský (1620-1637)
- Nastává období represí nekatolíků, Habsburkové **prosazují panovnický absolutismus, katolicismus** (násilná rekatolizace), **nevolnictví a germanizaci**

Seznam použitých zdrojů

- Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoli další využití podléhá autorskému zákonu.
- **Použité zdroje:**
- Beneš, Z. *Dějepis 1 pro střední odborné školy*, SPL Práce ve spolupráci s nakladatelstvím ALBRA, 2001
- Odmaturuj z dějepisu 1, Didaktis 2006
- Dějiny Čech a Moravy slovem a dokumenty, S a M 1991

Obrázky

- <http://splitframeofreference.blogspot.cz/2013/01/martin-luther-and-women-in-church.html>
- <http://projekt-schenk.ic.cz/12.html>
- [http://dinosauri-bakov.galerie.cz/902614-panovnici-ceskych-zemi#40758864\)](http://dinosauri-bakov.galerie.cz/902614-panovnici-ceskych-zemi#40758864)
- <http://www.panovnicievropy.estranky.cz/fotoalbum/cesti-panovnici/habsburkove/fridrich-falcky-.html>
- <http://www.prazskestezky.cz/hvezd/hvzd08.html>